

Kaz İda Dağı Efsaneleri

– Cevdet Doğan · 18 Nisan 2012

KAZ (İDA) DAĞI EFSANELERİ (17)

(Yunan Mitolojisi İDA DAĞI)

Bal' ı kesir dediler, çok bal görmedim amma,
Bal'dan tatlı bir şehir, çözülemez muamma.
Bir Sonbahar sabahı güllerle bezeniyor,
Tarihi kayıtları Lidya'ya uzanıyor.
Timur, tar-ü mar etmiş, İskender burdan geçmiş,
İtalyaya yerleşen TROYA burdan göçmüş.
TETİS'in düğününde ZEUS jüriyi seçer,
ALTIN ELMA Paris'in başına işler açar.
HERA düşman kesilir, AFRODİT dost olurken,
Sonuna bilet keser annesini bulurken.
Güzel HELENA'sıyla SPARTA 'da buluşur,
MELENOS Giritteyken yarla visal oluşur.
Gelirler TROYA'ya bir yuva kurmak için,
AKHA'lar savaş açar, PARİS'i vurmak için.
Taraflar yenişemez, aradan on yıl geçer,
Kalenin kapısını çakma tahta at açar.
Hem AŞİL (Achilleus) hem de Paris muharebede ölür,
Kaz Dağının ağacı göçene gemi olur.
Uzun yolculuk sonu Roma'ya ulaşırlar,
Kaz Dağı kültürünü İtalya'ya taşırlar.
Efsane böyle diyor, bize inanmak düşer,
Burası ANADOLU , ne efsaneler yaşar.

(Türk Efsanesi SARIKIZ)

Evvelce KAZ DAĞI'nda bir babayla kız varmış,
Kazlarını otlatıp, kıt kanaat yaşarmış.
GÜRE köyü gençleri kıza talip olmuşlar,
Babası vermeyince pek çaresiz kalmışlar.
Zaman geçer, kızanlar kinlerini kusarlar,
Söz birliği ederek iftiralar tasarlar.

Namusuna söz edip her tarafa yayarlar,
Şûyu bulduktan sonra babayla kız duyarlar.
Baba çok kederlenir, kazları da alarak,
Güya namus kurtarır kızı dağa salarak.
SARIKIZ ağlar, sızlar, kadere razı olur,
Günler günü kovalar, yüzlerce kaz'ı olur.
Aylar,yıllar geçtikçe alışır buralara,
Yardım eder, köylüsü dağda düştükçe dara.
Yaptığı iyilikler dokuz köyden duyulur,
Namı dilden dudağa , çok uzağa yayılır.
Babası hacca gider, kızı unutmak için,
Ateş düşen gönlünü biraz avutmak için.
Hac dönüşü köyünde işitince namını,
Giderek görmek ister, kızının encamını.
Vardığında baba-kız, hasretle kucaklaşır,
Kızı yadırgamadan babasına yaklaşır.
Hararet basıp da su , isteyince babası,
Körfeze uzanarak doldurur tası.
Sır aşikâr olunca SARIKIZ çok yaşamaz,
Baba da kederlenir, iki dağı aşamaz.
SARIKIZ'ı defneder , bırakır İDA DAĞ'da,
Ruhunu teslim eder, az sonra BABA DAĞ'da.
Komşular Ağustos'ta çıkarlar iki dağa,
Birbirlerine derler gidiyoruz ÇILBAĞA.

(Türk efsanesi HASAN BOĞULDU)

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde,
Senenin bir gününde, bilmem ayın kaçında,
Zeytinli köyden Hasan satmak için malını,
Obalı Emine de peynir , yoğurt, balını,
Geldikleri pazarda bakışları birleşir,
Çakışan gözlerdeki kıvılcım şiiirleşir.
Saklamak kabil olmaz, aşkları gelir göze,
Fısıltılar artttıkça farklılık düşer söze.
Ovalıyla bir dağlı imkân yok, evlenemez,
Ovalı bizim dağda sıkılır , eğlenemez.
Ovadan bizim dağa, altmış kiloluk tuzu
Nefessiz çıkarırsa , veririz biz de kızı.

Deyince obalılar, Hasan çaresiz kalır,
Sırtlanarak çuvalı , dağın yolunu bulur.
Ağırlık bir taraftan, sıcaklık öbür yandan,
Yarı yola varmadan usanır Hasan candan.
Beyabad'a varınca halsiz kalır, yorulur,
Gökbüvet'e düşerek kurtulamaz boğulur.
Ertesi gün Emine Sutüven'e gelince,
Sevdiğini ararken çevresini bulunca,
Hasanın öldüğünü anlar, intihar eder,
Hem ovayı, hem dağı sarar sonsuz bir keder.
Gökbüvet ondan sonra HASAN BOĞULDU olur,
Arayan sevdiğini mutlak cennette bulur.